

nemlig for den debat, der har været. Jeg synes, den var vigtig, og der er altså bred enighed om, at uanset hvordan SF vælger at stemme i morgen eller ej – det afhænger jo lidt af, hvor træt fru Margrete Auken er i morgen – kan vi konstatere, at der er stor interesse for, at menneskerettighederne skal stå stærkt i vores udenrigspolitik og udviklingspolitik, at der også er en konsekvenstænkning i politikken, og at den naturligvis kan gå begge veje.

Kl. 17.15

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg står jo i samme situation som fru Margrete Auken. Jeg skal også meddele et eller andet til min folketingsgruppe, og derfor har jeg et spørgsmål til ministeren.

Vi har en situation, hvor vi er enige om, at der kan blive tale om, at man bliver nødt til at fjerne den bistand, der kan være med til at legitimere et regime. Det er vi enige om. Jeg forstår også, at vi er enige om, at der skal lægges vægt på at støtte ngo'er og ikke-regeringsafhængige muligheder for at kompensere befolkningen.

Jeg vil godt spørge: Er vi i virkeligheden ikke i den situation, at hvis vi har valgt at stoppe bistanden til et fattigt lands regeringsafhængige institutioner, har vi dermed i virkeligheden påtaget os en yderligere forpligtelse for at hjælpe den fattigste del af civilbefolkningen ad andre veje? Det er jo det, der ligger i hr. Jeppe Kofods tobensstrategi, og vi forsøger fortvivlet at få en krystalklar melding fra regeringen om, at det er den forpligtelse, vi har, og at det er den forpligtelse, Danmark vil arbejde ud fra fremover. Kunne vi bare få den melding fra ministeren, ville det ikke være så svært at gå til folketingsgruppens møde i morgen med en anbefaling.

(Kort bemærkning).

Margrete Auken (SF):

Vi har en fælles interesse i at holde sammen på tropperne. Det vil jeg ikke bestride, det er også i SF's interesse, og vi har fulgt en meget fælles linje her.

Men vi savner altså at få en krystalklar tilkendegivelse fra regeringen af, at når man skal et regime eller en diktator, eller hvad det måtte være, som groft krænker menneskerettighederne, til livs – det behøver jo ikke at betyde, at man slår ham ihjel, men bare at man får ham væk – vil man samtidig være fuldstændig opmærksom på, at den fattige del af befolkningen ikke skal

lide yderligere. Det vil sige, at når man skal varetage menneskerettighederne i sin ulandsbistand eller for den sags skyld i det hele taget og skal sanktionere, straffer man ikke den svage part dobbelt.

Det er den tilkendegivelse, vi bare skal være helt sikre på, så vi kan sige, at vi har fået den. Det er ikke noget om det samme beløb på kroner og øre, det er der ingen der beder om, men kan vi få sikkerhed for, at regeringen gør sig denne dobbelte bestræbelse, når den vil sikre menneskerettighederne?

(Kort bemærkning).

Udenrigsministeren (Per Stig Møller):

For god ordens skyld: Jeg vil sige det, så man ikke kan misforstå det, men det er altså uigenkaldeligt sidste gang, jeg går op og siger det samme, jeg nu har sagt tre gange. Der må også være en vis vilje til at høre efter og forstå, ellers kan man ikke forlange, at jeg skal blive ved med at gå herop.

Jeg har sagt: »At revurdere« betyder, at ved grove krænkelse skal man vurdere, hvordan man skal håndtere situationen. Man vil altså ikke legitimere regimet.

»Revurdere« betyder, at man ikke vil fortsætte med handlinger, som kan opfattes som en legitimering af regimet, og så er der flere muligheder. Man kan trække sig helt ud, hvis man mener, det er håbløst, og at der ikke er store muligheder for at ændre udviklingen ved at gå andre veje og der ikke er mulighed for at få et civilsamfund, f.eks. et ngo-samfund, til at fungere, fordi det kun giver et falskspilleri. Det kan også være en situation, hvor forholdene bliver værre for dem, som måtte blive hjulpet.

Man kan også gå ad ngo-vejen og bruge fortalervirksomheden, som vi jo har inden for »Partnerskab 2000«. Man kan lade beløbet stå stille, altså give det samme beløb, man kan også skære lidt ned, og man kan gå via FN i stedet for at arbejde bilateralt.

Kl. 17.20

Der ligger mange muligheder i ordet revurdere, men det betyder ikke »omlægge«, og jeg forstår til min tilfredshed, at det er fru Margrete Auken også enig i. Hvis man omlægger, betyder det jo bare, at man bruger det samme antal kroner og øre som før, bare på en anden måde, og det kan jeg ikke stå her og garantere. Det kommer jo an på, hvilke virkemidler man finder er de rigtige i situationen.